

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Marek Dobrowolski
SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi M. T.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie I S (...),
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2021 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M. T. (dalej: skarżąca) w piśmie z 25 kwietnia 2021 r. zatytułowanym „Zażalenie, skarga i wnioski” wniosła m.in. o stwierdzenie rażącej przewlekłości i beczynności Sądu Apelacyjnego w (...) w sprawie o sygn. V S (...) oraz o wypłacenie jej „stosownego zadośćuczynienia”.

Pismem z 1 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) przedstawił pismo skarżącej z 25 kwietnia 2021 r. Sądowi Najwyższemu jako skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w toczącej się przed tym Sądem sprawie o sygn. I S (...)

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wynika z dokumentów znajdujących się w dołączonych aktach Sądu Apelacyjnego w (...), postępowanie toczące się przed tym Sądem w sprawie

o sygn. I S (...) (poprzednia sygnatura – V S (...)) dotyczy skargi na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. I C (...) Sądu Okręgowego w S.. Postanowieniem z 26 listopada 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) na podstawie art. 48¹ Kodeksu postępowania cywilnego (dalej: k.p.c.) wyznaczył do rozpoznania sprawy o sygn. I C (...) Sąd Okręgowy w B.. Następnie postanowieniem z 15 stycznia 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) przekazał Sądowi Apelacyjnemu w (...) sprawę ze skargi M. T. na przewlekłość postępowania we wskazanej sprawie - jako sądowi nadrzędnemu nad Sądem Okręgowym w B., w którym postępowanie w tej sprawie obecnie się toczy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018 r. poz. 75; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość albo ustawa) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość ustawodawca wymienił podmioty uprawnione do wniesienia skargi w poszczególnych rodzajach postępowań, w których prawo strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone. W zamkniętym katalogu postępowań wskazanych w tym przepisie nie wymieniono postępowania o naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się w związku z tym pogląd, że w takim postępowaniu skarga na przewlekłość nie przysługuje (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 czerwca 2005 r., KSP 5/05; z 29 września 2005 r., KSP 8/05; z 27 września 2006 r., KSP 3/06; z 21 listopada 2008 r., KSP 6/08; z 29 października 2009 r., KSP 16/09 i KSP 18/09; z 20 lipca 2010 r., III SPP 16/10; z 25 listopada 2010 r., KSP 10/10 i KSP 11/10; z 16 czerwca 2011 r., KSP 7/11; z 14 lipca 2011 r.,

III SPP 16/11; z 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; z 12 stycznia 2017 r., WSP 2/16; z 2 października 2017 r., WSP 1/17; z 9 stycznia 2018 r., KSP 21/17; z 27 lutego 2019 r., I NSP 84/18; z 12 marca 2019 r., I NSP 100/18 i I NSP 7/19; z 22 maja 2019 r., I NSP 32/19 i I NSP 33/19; z 19 stycznia 2021 r., I NSP 186/20 i powołane tam dalsze orzecznictwo). Innymi słowy, przepisy powołanej ustawy nie przewidują odrębnej skargi, która sama dotyczyłaby postępowania w przedmiocie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2020 r., I NSP 52/20).

Dodatkowego argumentu na rzecz niedopuszczalności skargi na przewlekłość postępowania toczącego się na skutek wniesienia takiej samej skargi w innej sprawie dostarcza treść art. 5 ust. 1 ustawy, stanowiącego, że skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. Użyte w tym przepisie sformułowanie „tok postępowania w sprawie” należy rozumieć jako tok postępowania co do istoty sprawy. Postępowanie wywołane wniesieniem skargi na przewlekłość nie ma natomiast samodzielnego charakteru. Jest ono *sui generis* postępowaniem sądowym o charakterze nadzorczym, a przy tym incydentalnym (wpadkowym) w ramach postępowania co do istoty sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2014 r., III SO 2/14).

W sprawach nieuregulowanych w ustawie o skardze na naruszenie prawa strony do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy (art. 8 ust. 2 ustawy). W przypadku niniejszej skargi niezbędne jest w tym zakresie sięgnięcie do przepisów o postępowaniu zażaleniowym w sprawach cywilnych. Przepisy te stanowią m.in., że do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym (art. 397 § 3 k.p.c.). Jak z kolei stanowi art. 373 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca apelację spóźnioną, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.

Z uwagi na konieczność odrzucenia rozpoznawanej skargi brak jest podstaw do rozpoznania wniosku formalnego skarżącej o ustanowienie pełnomocnika

z urzędu do wniesienia skargi na przewlekłość toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w (...) postępowania w sprawie I S (...).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w sentencji i skargę na przewlekłość postępowania wniesioną przez M. T. odrzucił - uznając, że z wyłożonych w niniejszym uzasadnieniu przyczyn jest ona niedopuszczalna z mocy ustawy.